

ወይ ትጉድና ዘይውዳእ

ህዝቢ ኤርትራ ንስለ ነጻነት ክብል ዘይከፈሎ ጥጋ የብሉን። ይኹን እንበር እዚ ክብር ጥጋ ሂወቱን ንብረቱን ዝኸፈሎ ብሰንኪ ገዛእቲ ሓይልታት ተተባራርዮም ብገዛእ ሪሙ ንናጽነቱ መንዚያም ሰላማዊ ሂወቱ ከይመርሕ ዘሪጎም ስለ ዝተገደደዎ ዳኣምር ውግእ'ስ ናቱ ሕርያ ኣይነበረን። ስለ ዝኾነ ኻኣ ሞት ብሞቱ በጃ ሃገርን ህዝብን ምሕላፍ ሓላል'ዩ ኢሉ መንእሰይ ሽማግሌ ብገዛእ ፍቓዱ ንበረኻ ዝገሰገሰ።

ይኹን እንበር ኤርትራዊ መንእሰይ መስዋእትነቱ ማዓስ ምስ ገዛእቱ ጥራሕ ኔሩ። ካብኡ ብዝባኣሰ ብሰንኪ ስልጡኑን ብቐጥታ ዘለዎ ኣማራርሓ'ሞ ዘውጸኣካ ዕላማ ዘንጊኻ ተጋዳላይ ብረቱ ኣብ ነንሕድሕዱ ከቐንዕ ብምግዳድ ብዘስከሕክሕ ኣገባቡ ሂወቱ ዝሳኣነ ንጽህ ኤርትራዊ ውሑድ ኣይኮነን።

ማዓስ'ዚ ጥራሕ ዝተፋላለዩ ኣስማት ብምጥማቕ ነታ ነጻ ናይ ምዝራብ መሰሉ ዓፊኖም ብገዛእ የሕዋቱ ኣብ ፈቓድ በረኻ ተዛሕዚሑ ክተርፍ ዝገበሩ ብጀካ'ቶም ኣዘዘትን ተኣዘዘትን ከምኡ'ውን ሽላ ኣሞራ ብሰማይ ናይ ዱር ነጋውስ ካኣ ብመሬት ዝፈልጥ'ሞ መን ከይህሉ። መንእሰይ ኤርትራ ካብ ግፍዒ ገዛእቱ ኣመሊጠ ኢሉ ናብ ስደት ኣብ ዝገሰገሰሉ ብሸፉቱ ኮነ ኣራዊት በረኻ ዝተቐትን ተበሊዑ ዝተረፈሰ ማዓስ ውሑድ ኮይኑ።

ከም'ዚ ኢሉ ኻኣ ሓንሳብ ብገዛእቱ ካልእ ግዜ'ውን ብየሕዋቱ እንዳተቐትለን እንዳተኣሰረን፡-ብነጋውስ ባሕሪ'ውን እንዳተበልዐ ልእላውነቱን ናጽነቱን ከረጋግጽ እኻ እንተኻኣለ ወዲ-ድሙስ ከም ቐደሙ ከም ዝባሃል ህ/ኤርትራ ኣሎ ዝባሃል ዓይነት ናይ ሕሰም ከፊሉ ክንሱ ብዋጋ ክፍሊቱ ናጽነቱ ከየስተማቐረ ኣብ ጽባሕ ናጽነቱ ዳግማይን መቐጻልታን ናይ'ቲ ዝሓለፈ ሕሰም ተደሪዑ ደቁ ኣብ ቐድሚ ዓይኑ ክእሰሩን ክስወሩን ብምርኣዩ ወይ ትጉድና ዘይውዳእ ክብል ይገልጸ ምንባሩ'ዩ ምኽንያቱ'ሲ ሃንደበትን ወጻኢን ካብ ትጽቢቱ ብምንባሩ።

እቲ ኣብ ስደት ዝነበረ ህዝቢ ኻኣ ብብዝሒ ደጊም ናብራ ስደት የብቐዕ ኢሉ ጠቐሊሉ ናብ ሃገሩ ክጎርፍ ከሎ ጌና ጉዕዞ ምልኪ ዘስተባህለ ኻኣ ከም'ቲ ወዲ ገብሩ ዝበሎ ድሕሪ ናጽነት'ውን ግድል ኣሎ መሰል ናይ ወዲ-ሰብ ንኸሕሎ ብምባል ኣብ ዘለዎ ኮይኑን ብጽወማ ክካታተሎ ዝመረጸሉ ኩነታት ተኸስተ።

ድሒሩ ኻኣ ካብ ስደት ዝተመልሰን ኣብ ሃገር ዝጸንሕን እቲኦም ናብ ዳግማይ ስደት እቶም ካልእ ኻኣ ሓድሽ ስደት ንኸፍትንዎ ግዴታ ኮይንዎም ካብ'ቲ ናይ ባዕዳዊ ግዝኣት ብዝባኣሰ መልክዑ ናብ ጎረባብቲ ሃገራት ከዕለቐልቐ ተራኣዩ።

ንሓጎስ ናብ ሓዘን ክቐይርዎ ዘስተባህለ ወላዲ ካኣ ወይ ትጉድና ዘይውዳእ ኢሉ ከስተንትን ግድነት ነበረ። ስቓይ ህዝቢ ኤርትራ ተንቲንካ ዝውዳእ ኣይኮነን። በዩናይ ጀምርካ ኣበዩና ከም ትውድኦ ድብልቐልቐ ይብለካ ምኽንያቱ ጀሚርካ ምስ ኣፋረቐካዮ ካልእ ኣብ መንጎ መጽኡ ይቐጀለካ ኮታ ነቲ ሓደ

ተዘከርካ እቲ ካእ ባዕሉ ይዛረብ ኣካልካ ብምጅኑ ክፋል ናይ ሂወትካ ባዕሉ የዘኻክረካ።

መቸም ንኹሉ ዘጋጠሞ ቅድምን ድሕርን ናጽነት እስከ ዳሓን ምእንቲ መጎጎ ትሕለፍ 'ዛ ኣንጭዎ ኢሉ ሓሊፍዎ። ኣረ በዚ'ውን ኣይተወደአን ሽግር ኤርትራያዊ ድምጺ ብዘይብሉ ሰላሕታን ቐዛፍን መሳርያ ጌርም ኣካላቱ ጎዛዝዮም ኣብ ዕዳጋ ኣውራጃም ክሸጥዎን ክልውጥዎን እኳ ኣይሓፈሩን።

ወይ ትጉድና ዘይውዳእ እቲ ናጽነት ናይ መሬት ነፈርቲ ናይ ሰማይ'ውን ኣየዕረፉን፡-ብደብ ኣሳቢቦም ሂወቱ ኣህሊቑም፣ንብረቱ ኣብሪሶም፣ ናብ ስደት ክኸይድ ኣገዲደሞ፣ናብ ዘየቋርጽ ሓዘን ሸሚመሞ'ሞ ኣብ'ዚ ማዓልቲ'ዚ ከብቅዕዮ ዘይትብለሉ መወዳእትኡ ዘይፍለጥ ስቓይ ኤርትራዊ እዚ'ሲ ሕማቕ ዕድሎት ዶ ንበሎስ ወይ መርገም ዘይነጽፍ ንብዓት ዘይውዳእ ሓዘን።

እወ ነዚ'ሲ ስለምንታይ ኣምጽእዎ ቁስሊ ምጉዳእ ዶ ኣይኮነን ፣ናይ'ዚ መድረኽ'ዚ ሕቶ ኣይኮነን ዝብል ሕቶታት ከተልዕሉ ዝኸበርኩም ተኸታተልቲ ኣብ ቦትኡ ይመስለኒ ኣነ'ውን ኣይዝንግዖ'የ።የግዳስ ቁስሊ ከይተጎድኣ ኣይሕከምን ስለ ዝኾነ ዋላ ኳ መበገሲ ጽሑፊይ ንሱ እንተዘይኮነ ዘተ-መጎታዊ ምትእስሳር ብምህላው ግን ኣሉ ዝባሃሎ ኣይኮነን።-ብምጅኑ ካኣ ታሪኽ ንኸጃስል ዘይ ምጅኒይ ግልጺ ጌረዮ ክሓልፍ ጽቡቕ ይመስለኒ።

ኣርእስቲ ጽሑፊይ ወይ ትጉድና ዘይውዳእ ዘበለኒ ምክንያት ዋላ ኳ ንኹሉ ርዱእ እንተኾነ ክድገም ስለ ዘለዎ ኤርትራዊ ኣብ ውሽጥን ደገን ዘጋጥሞ ዘሎ ሽግር መቐጸልታ ናይ'ቲ ዝሓለፈ ኣብ ምድያታት ንርእዮን ንሰምዖን ከም ዘለና ኤርትራ ብደቃ ኣብ ልዕልን ትሕትን መሬት እስር-ቤት ተዕለቕልቕ ዘላ ዊሒድዎስ ብባዓል ኢማራትን ስዑዲ ዝምራሕ ኣብ ውግእ የመን ዝተማረኹ ብኣሻሓት ዝቐጸሩ እሱራት ተስታኣናግድ ምህላዎ ካብ ኩሉ ዓይንን እዝንን ዘለዎ ዝተኸወለ ኣይኮነን።

ካልእ ሓደስቲ ዝሕቲ መሰል ንኤርትራ ካብ መደበር ወታሃደራቶምን ናይ ውግእ ነፈርቶምን ሓሊፎም ነቲ ብደሙ ክዕዩ ብዓዕጽምቱ ከስኪሱ መሬቱን ባሕሩን ሓራ ዘውጸኦ ኤርትራዊ ብፍላይ ካኣ ህዝቢ ዓፋር ኤርትራዊ ካብ ባሕሩ ዓስኡ ገፊፋ ከይዕንገል ካብ ምክልካል ሓሊፎም ብነፈርቲ ደብዳብ ሂወቱን ንብረቱን ክሰእን ይገብሩ ምህላዎም ንመጀመርታም ኣይኮነን።ወይትጉድና ዘይውዳእ!

ካብ ባዕድነት ተላቐቐ ክብል በቲ ሰራም ሰብ ለበስ መንደላይ ዝፍጸሞ ዘሎ ኣስካሕካሒ ግፍዒ ከይኣኸሎ ኣብ ርእሲ ዘላታስ ተወሰኸታ ኮይንዎ ካብ ሰግር ባሕሪ መጺኦም ብገዛእ ባሕሩ ዋንኑቱ የሕዲጎም ንሱ ኣደዳ ሞት ኮይኑ ክተርፍ ንሳቶም ካኣ ጎባልል ናይ'ቲ ዞና ክኮኑ ከይደቀሱ ዝሓልሙ ምህላዎምን እንከታተሎ ዘለና ሓቂ'ዩ።

ዘይ-ውዳእ ዕጫ ኤርትራዊ እንተበልናዮ'ሲ ማዓስ ተጋጊና ፣ኣንቱም ሰባት እንታይ ዝበሉ ሰራማት ፍጥረት'ዮም ብስም ናጽነትነት ተሸፊኖም ኣብ እንግድዓ

ህዝቢ ነቢይም ክሳብ ማዓስ'ዮም ከ ክነብሩ፣ ካብ'ሓሳርን መከራን ንክወጽእ እታ ሞት ሓንቲ ብምጃና ኣፉ ኸፊቱ ዓውታ ተጃውምኡ ከስምዕ ንነብሱ ከገድዳ ኣለዎ። ከመይ'ሲ እቲ ስቓይ ኣብ ነብሱ ዝወርድ ዘሎ ብምጃኑ ንሓርነቱ ዋጋ ከፊሉ ክመልሳ ባዕሉ እንበር ካብ ካልእ ክጽብዮ የብሉ። እዚ ኣብ ሃገርና ዘንጸላሉ ዘሎ ህቡብላ ከየርከበ ከሎ ኩሉ ደላይ ሰላም እየ ዝብል ፍታሕ ኣብ ምንዳይ ክድቅሰሉ ዘለዎ ጉዳይ ኣይኮነን።

ኣብ'ዚ ሕጅ እዋን ዝላዓዓል ዘሎ ናይ ተቓውሞ ሃልሃልታ ከም'ቲ ልሙድ ጀሚሩ ከይቅህም መኣታን ርግእ ብዝበለ መንፈስ ሃገራውን ህዝባውን ሓልዮት ብዝመልእ ክቃነ ኣለዎ ባሃላይ'የ

ከምኡ'ውን እቶም ዝባጋገሱ ዘለው። ጉባኤ ንምግባር፣ ኣብ ሓደን ንምጽንባርን ንዝሓስቡ ዘለዉ ውድባትን ብርጌሳውያን ማሕበራትን እቲ ቓና እንታይ'ሞ ክወጸ እቲ ግዜ'ውን ኣፉ ኸፊቱ ፍልልያትካ ወጊንካ ብሓባር ካብ ምቅላስ ካልእ ምርጫ የልቦን ይብል ኣሎ፣ የግዳስ ብተመን ዝተነኸሰ ብልሕጺ ተዳህለ ከም ዝባሃል ሕጅ'ውን ከም'ቲ ዝሓለፈ እክብ ፍንጥሕ ከይከውን ካብ ስግኣትን ሻቕሎትን ዘላቕቕና ኣይኮነን።

ካብ ዘለና ሻቕሎት ክንወጽእ ጉባኤኹምን ሓድነትኩምን ጉዳይ ሃገርን ህዝብን ቀዳምነት ብምሃብ ነቲ ዝሓለፈ ብቕሉዕ ገምጋም ጌርኩም ብሓድሽ ናይ ቃልሲ ወኒ ክትብገሱ ቆጸራ ዘየድልዮ ዕዮ ገዛኹም ምኻኑ ከተስተባህልሉ ይግባእ። ኣብ'ቲ ዝሓለፈ ቃልሲ ሓደ ነቲ ካልእ ከጸልም ዳኣንበር ንናይ ባዕሉ ሕጽረታት ክግምግም ግዜ ስለ ዘይህብ። ተዓፊና ንኺድ ዝሓላገቱ ህላውነት ተቓውሞ ነዚ ዘለዎ ክመስል ጌሩ'የ። እቲ ሓቂ ግና ቅድሚ ንኻልኣት ኣብ ውሽጡ ዘሎ ገፈል ክኣሊ ምተገብእ፣ ሕጅ'ውን ትብዓት ይሓትት ውሽጥኻ ጸሪኻ ናብ ህዝቢ ምስ ዘይትቐርብ ኣድጊ'ሲያ ትሓጸባ ናብ ጭቃ ስለ ዝኾነ ነቲ ምረት ካልእ ተደራቢ ምረት ካብ ምውሳኽ ሓሊፋ ካልእ ዘምጽኦ ለውጢ ኮቶ ኣይህልዎን ።

ኣብ መወዳእታ ኤርትራ መደበር ናይ ሕሰም ኮይና'ብዜጋታታ ዝወርዳ ዘሎ ሓለንጊ ዊሕድዋ ብጓኖት ተደፊራ ንዘላኣለም ጉድና ከይተወድእ ከይተርፍ ሃዩ ሕሰም ህዝብና ከብቅዕ ንሰናይ ህዝቡ ዝሓስብ ዜጋ ሕጅ'የ እቲ ሳዓት፣ እቲ ናይ ጽባሕ ባዕሉ ጽባሕ ይከልሶ እንተ ሕጅ ግን እቲ ዘሎ ይመልሶ።

ሸርሕታት ምልኪ የብቅዕ-----ሸግ ሓርነትና ትወልዕ ብርሃነ ጎሉ